

Инструкция за управление на изключенията от правилата за биологично производство, посочени в Наредба № 5/03.09.2018 г.

Наредба № 5/03.09.2018 г. подробно описва необходимите документи, които операторите, съответно подизпълнителите трябва да подадат, за да получат разрешения относно изключения от правилата за биологично производство. Тези разрешения може да бъдат от Министъра на земеделието, храните и горите чрез издаване на заповед, и от контролиращите лица чрез писмени разрешения.

Заповеди от министърът на земеделието, храните и горите относно изключения от правилата за биологично производство съгласно член 2, алинея 5 на Наредба № 5/03.09.2018 г.

I. Предоставят се в следните случаи:

1. от 10 % до 40 % подновяване на стадо с небиологично отглеждани нераждали женски коне или говеда, включително видовете *bubalus* и *bison*, и от 20 % до 40 % подновяване на стадо с небиологично отглеждани нераждали женски свине, овце или кози съгласно чл. 9, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
2. животновъдните практики съгласно чл. 18, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията по отношение на поставяне на еластични пръстени на опашките на агнетата, подрязване на опашките на животните, изрязване на зъбите, рязане на човката и обезроговяване;
3. използване на синтетични витамини А, Д и Е съгласно чл. 22, буква „ж“ от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията;
4. изключения по отношение на преходните периоди за растения и растителни продукти съгласно чл. 36, параграф 2 – 4 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
5. изключения по отношение на преходните периоди за пасища и места на открито съгласно чл. 37, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
6. връзване на животни съгласно чл. 39 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
7. паралелно производство съгласно чл. 40 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
8. използване на отглеждани по небиологичен начин птици и ярки съгласно чл. 42 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
9. използване на семена или вегетативен размножителен материал, които не са произведени по метода на биологичното производство съгласно чл. 45, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
10. изключения от разпоредбите за производството, свързани с бедствия съгласно чл. 47 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
11. използване на небиологични съставки съгласно чл. 29 от Регламент (ЕО) № 889/2008.

II. Ред за подаване на документи и издаване на заповеди от министъра съгласно чл.13, ал. 1-10 на Наредба № 5/03.09.2018 г.

1. За издаване на заповед операторът, съответно подизпълнителят, подава заявление по образец, утвърден със заповед на министъра на земеделието, храните и горите и публикуван на страницата на Министерството на земеделието, храните и горите. В случаите, касаещи увеличаване период на преход, заявлението се подава от Балкан Биосерт ООД.

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 1 от 7

2. Към заявлението операторът/подизпълнителя прилага копие на договор за контрол и сертификация с Балкан Биосерт ООД, както и становище/доклад от правоспособно лице, което има компетенции по отношение на подаденото заявление в случаите по т. 2, 3 и 6.

3. След получаване на заявлението, компетентното звено изисква от Балкан Биосерт ООД да предостави копие от последен инспекторски доклад и информация за наложени мерки от приложение № 3 на Наредба № 5/03.09.2018 г.

4. Компетентното звено разглежда заявлението и приложените към него документи в срок до 10 работни дни от постъпване на заявлението. При установени пропуски и/или несъответствия операторът, съответно подизпълнителят, се уведомява в писмен вид в срок до 3 работни дни от установяването им, като се определя срок от 10 дни за отстраняване на установените пропуски и/или несъответствия.

5. В случай че в определения по-горе срок пропуските и/или несъответствията не бъдат отстранени, административното производство се прекратява.

6. В срок до 5 работни дни от разглеждане на заявлението или от получаване на информацията за отстраняване на пропуските и/или несъответствията компетентното звено прави предложение до комисията по чл. 59 на Наредба № 5/03.09.2018 г. за разглеждане на заявлението с приложеното към него досие.

7. Комисията изготвя в срок до 5 работни дни предложение до министъра на земеделието, храните и горите за издаване на заповед за разрешение или прави мотивиран отказ.

8. Министърът на земеделието, храните и горите издава заповед за разрешение или прави мотивиран отказ в срок до 30 работни дни от постъпване на заявлението на база становище на комисията по чл. 59 на Наредба № 5/03.09.2018 г.

9. В случай на необходимост от уточняване на обстоятелства и в случаите по ал. 4, 6 и 7 срокът по ал. 8 спира да тече.

10. Компетентното звено информира оператора, съответно подизпълнителя и Балкан Биосерт ООД, за издадените от министъра на земеделието, храните и горите заповеди до 3 дни от тяхното издаване. Балкан Биосерт ООД следи за прилагане на издадените заповеди.

III. Необходими документи, които се подават заедно със заявлението.

✓ В случаите по I, т. 1 към заявлението се прилагат:

1. копие на договор с регистриран ветеринарен лекар;
2. становище на регистриран ветеринарен лекар.

✓ В случаите по I, т. 2 към заявлението се прилагат:

1. копие на договор с регистриран ветеринарен лекар;
2. становище на регистриран ветеринарен лекар за необходимостта за извършване на манипулацията.

✓ В случаите по I, т. 3 към заявлението се прилагат:

1. копие на договор с регистриран ветеринарен лекар;
2. предписание от регистриран ветеринарен лекар;
3. декларация от производителя, че са идентични на витамини, получени от селскостопански продукти.

✓ В случаите по I, т. 4 се прилагат (член 18, ал. 1-6 на Наредба № 5/03.09.2018 г.):

1. при признаване със задна дата на част от преходния период (намаляване на преходен период):

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 2 от 7

а) описание на историята на парцелите (Формуляр 5.3.003) за период три години преди датата на включване на парцела в система за контрол;

б) протокол за пробовземане от Балкан Биосерт ООД и резултати от анализ на почвени проби на всеки от парцелите, за които се кандидатства за намаляване на преходния период, съгласно стойностите, посочени в Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Изследванията се извършват в акредитирана лаборатория съгласно ISO/IEC 17025/2017;

2. при увеличаване на преходния период:

а) протокол за пробовземане от Балкан Биосерт ООД и резултати от анализ на почвени проби на парцелите съгласно стойностите, посочени в Наредба № 3 от 2008 г., Изследванията се извършват в акредитирана лаборатория съгласно ISO/IEC 17025/2017;

б) списък на парцели, предложени за увеличаване на преходния период, с идентификатор по КВС или КК;

в) становище от Селскостопанската академия за периода на разпад на установените неразрешени продукти и/или вещества.

Максималният допустим срок за признаване със задна дата на част от преходния период е 12 месеца за едногодишни полски култури, ливади и площи с многогодишни фуражни култури и 18 месеца за многогодишни култури, различни от фуражните, от датата на стартиране на преходния период.

Преходният период се увеличава за срока, посочен в становището от Селскостопанската академия за периода на разпад на установените неразрешени продукти и/или вещества или започва нов преходен период, като се взема по-дългият от двата периода. При изтичане на преходния период и преди издаване на писмено доказателство по чл. 29 от Регламент № 834/2007 за биологична продукция на парцелите, за които е удължен преходният период, Балкан Биосерт ООД взема проби, които предоставя за анализ в лаборатория, акредитирана съгласно ISO/IEC 17025/2017 за установяване на неразрешени продукти и/или вещества.

Съгласно чл. 18, ал. 4 на Наредба № 5/ 03.09.2018 г., в случаите по т. 2 при установени неразрешени за биологичното производство продукти и/или вещества с период на разпад над 5 години комисията по чл. 59 на Наредба № 5/03.09.2018 г. изпраща становище до Балкан Биосерт ООД за предприемане на действия по изключване от система на контрол. В този случай Балкан Биосерт ООД уведомява останалите контролиращи лица. Съгласно чл. 18, ал. 6 на Наредба № 5/ 03.09.2018 г., парцелите, в които са установени неразрешени за биологичното производство продукти и/или вещества с период на разпад над 5 години, не могат да бъдат включени в система на контрол до изтичане на периода на разпад на установените неразрешени за биологичното производство продукти и/или вещества.

✓ В случаите по I, т. 5 се прилагат:

1. описание на историята на парцелите (Формуляр 5.3.003) за период три години преди датата на включване на парцела в система за контрол;

2. протокол за пробовземане от Балкан Биосерт ООД и резултати от анализ на почвени проби на всеки от парцелите, за които се кандидатства за намаляване на преходния период, съгласно стойностите, посочени в Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Изследванията се извършват в акредитирана лаборатория съгласно ISO/IEC 17025/2017;

3. списък на парцели, предложени за намаляване на преходния период, с идентификатор по КВС или кадастрална карта;

4. копие от дневниците на стопанството, които доказват, че площите са използвани от нетревопасни видове.

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 3 от 7

Преходният период може да бъде намален до шест месеца от датата на стартирането му.

- ✓ В случаите по I, т. 6 към заявлението се прилагат:
  1. копие на договор с регистриран ветеринарен лекар;
  2. становище на ветеринарен лекар за необходимостта от връзването на животните.

- ✓ В случаите по I, т. 7 към заявлението се прилагат:
  1. при многогодишни култури:
    - а) план за преобразуване;
    - б) доказателства от оператора, съответно подизпълнителя, за постоянното разделяне на продукцията;
    - в) декларация от оператора, съответно подизпълнителя, че ще уведомява писмено Балкан Биосерт ООД в срок до 5 дни преди прибиране и до 5 дни след приключване на събирането на реколтата;
    - г) доказателства от оператора, съответно подизпълнителя, за контролните мерки, посочени в глави 1 и 2 от дял IV от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията;
  2. за площи, използвани за образователни или научни програми, се прилагат документи съгласно т. 1 с изключение на план за преобразуване;
  3. при производство на семена, вегетативен размножителен материал и разсад се прилагат документи съгласно т. 1 с изключение на план за преобразуване;
  4. при тревни площи:
    - а) декларация, че площите се използват единствено за паша;
    - б) списък по видове тревопасни животни, които ще пашуват на тях;
    - в) копие на дневник за мероприятията върху тревните площи, използвани за пашуване;
    - г) списък на всички видове тревопасни животни в стопанството: биологични, в преход и конвенционални;
  5. при отглеждане на животни от един и същи вид, използвани за образователни или научни програми:
    - а) писмена информация за контролните мерки за отделяне на животни, продукти, тор, хранителни смески на всяка от единиците; контролните мерки се съгласуват с Балкан Биосерт ООД;
    - б) операторът, съответно подизпълнителят, уведомява Балкан Биосерт ООД за всички произведени продукти, техните количества, приложени мерки за разделянето им и всяка доставка или продажба на животни и животински продукти.

- ✓ В случаите по I, т. 8 към заявлението се прилагат:
  - а) документ за произход и възраст на пилетата и/или ярките;
  - б) декларация от продавача, че ярките, предназначени за снасяне на яйца, са отглеждани съгласно разпоредбите на раздели 3 и 4 от глава 2 от Регламент (ЕО) № 889/2008;
  - в) декларация от заявителя, че не притежава други ярки в стопанството;
  - г) инспекторски доклад от последната проведена проверка на биологичното производство на фураж на стопанството, в което ще бъдат отглеждани ярките;
  - д) писмени доказателства за липса на достатъчно биологични птици или ярки.

- ✓ В случаите по I, т. 9 към заявлението се прилагат:
  1. доказателства от оператора, съответно подизпълнителя, относно необходимостта за използване на даден сорт, който е с голямо значение за неговото стопанство, при налични други сортове в официалната база данни www.bioseeds.mzh.government.bg;

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 4 от 7

2. декларации от производителя, че посевният и/или посадъчният материал и/или семена от картофи не са:

а) третирани с продукти за растителна защита, които не са вписани в Приложение II от Регламент (ЕО) № 889/2008;

б) произведени с употребата на ГМО и/или продукти от тях;

в) произведени по методите на хидропонно производство.

✓ В случаите по I, т. 10 към заявлението се прилагат доказателства и обосновка от оператора относно необходимостта от издаването ѝ.

✓ В случаите по I, т. 11 се прилагат доказателства, че съответната съставка не е произведена в достатъчно количество в ЕС в съответствие с разпоредбите за биологично производство или не може да бъде внесена от трети държави.

Операторът, съответно подизпълнителят, съхранява в срок до 5 години писмени доказателства за издадените му заповеди за разрешения.

Изключения от правилата за биологично производство, издавани Балкан Биосерт ООД съгласно член 4, алинея 2 на Наредба № 5/03.09.2018 г.

IV. Предоставят се в следните случаи:

1. управление на пчелини с цел опрашване на култури съгласно чл. 41 от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията;

2. използване на небιологични протеинови фуражи от растителен и животински произход за животни съгласно чл. 43 от Регламент (ЕО) № 889/2008;

3. употреба на произведен по небιологичен начин пчелен восък съгласно чл. 44 от Регламент (ЕО) № 889/2008;

4. използване на семена или вегетативен размножителен материал, които не са произведени по метода на биологичното производство съгласно чл. 45, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 889/2008;

5. угодяване на възрастни говеда за месо в затворени помещения съгласно чл. 46 от Регламент (ЕО) № 889/2008;

6. добавяне на екстракт от небιологични дрожди съгласно чл. 46а от Регламент (ЕО) № 889/2008.

За разрешаване на горепосочените изключения от Балкан Биосерт ООД операторът, съответно подизпълнителят подава предварително писмено заявление в свободен текст за изключенията по точки 1, 2, 3, 5 и 6. За изключението по точка 4 операторът, съответно подизпълнителят подава ДД 5.3.060 Заявление за използване на конвенционален посевен и посадъчен материал до Балкан Биосерт ООД за издаване на разрешение.

Балкан Биосерт ООД разглежда и издава или мотивирано отказва издаване на разрешение в срок до 1 месец от подаване на заявлението. За изключението по точка 4, срока за издаване на разрешение или мотивиран отказ е 3 работни дни.

В случаите по т. 3 Балкан Биосерт ООД взема проби от восък и ги предоставя за анализ в акредитирана лаборатория съгласно ISO/IEC 17025/2017 за установяване на неразрешени за биологичното производство вещества.

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 5 от 7

Балкан Биосерт ООД съхранява всички подадени заявления и приложените документи за период от най-малко пет години от датата на подаването им, както е посочено в чл. 28, ал. 4 от Наредба № 5/ 03.09.2018.

V. Необходими документи, които се подават заедно със заявлението.

✓ В случаите по IV, т. 1 се прилагат следните документи:

1. карта на площадката, на която ще бъдат разположени пчелините, и в кои имоти по КК и КВС;
2. информация за броя на биологичните и небологичните пчелни семейства;
3. декларация от оператора, съответно подизпълнителя, че получената продукция няма да се продава с позоваване на метода за биологично производство.

✓ В случаите по IV, т. 2 се прилагат следните документи:

1. доказателства, че няма налични биологични протеинови фуражи;
2. декларация, че фуражите ще се използват само за свине и птици;
3. план за фуражните дажби.

✓ В случаите по IV, т. 3 се прилагат следните документи:

1. писмено доказателство, че няма наличен пчелен восък, произведен от биологични единици, чрез запитване до най-малко 10 оператори, съответно подизпълнители, преминали преходния период, като производствените единици трябва да са разположени в най-малко 5 района от страната;
2. писмен отговор, че операторите, съответно подизпълнителите по т. 1, не търгуват с пчелен восък от биологично пчеларство;
3. копие от записи в дневника на стопанството относно събирането на пчелния восък от восъчните запечатки.

✓ В случаите по IV, т. 4 се прилагат:

1. обосновка от оператора относно необходимостта от издаване на разрешение;
  2. справка за наличие на биологичен посевен и/или посадъчен материал и/или семена от картофи от официалната база данни www.bioseeds.mzh.government.bg;
  3. декларации от производителя, че посевният и/или посадъчният материал и/или семена от картофи не са:
    - а) третирани с продукти за растителна защита, които не са вписани в Приложение II от Регламент (ЕО) № 889/2008;
    - б) произведени с употребата на ГМО и/или продукти от тях;
    - в) произведени по методите на хидропонно производство.
- Разрешението по т. 4 се дава преди засяване и/или засаждане на културата, на индивидуални производители и е валидно за една стопанска година.

Образците на документите на Балкан Биосерт ООД, които се подават в изпълнение на изискванията по т. 4 включват:

- 5.3.060 Заявление за Използване на Конвенционални Семена и Посадъчен Материал- попълва се от оператора/подизпълнителя с информация за вида и сорта на посевния/ посадъчен материал, името на доставчика, поле на което ще бъде използван, количество и приблизително време на засяване/ засаждане. В т. 4 от заявлението се прави обосновка от оператора относно необходимостта от издаване на разрешение.
- 5.3.066 Декларация за нетретирание и липса на хидропонно производство- попълва се от доставчика на семена/ посадъчен материал, като се отбелязват данни за контакт, вид и сорт на посевен/ посадъчен материал, количество на продадения/ доставения

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 6 от 7

материал. Такава декларация се подава и ако се използват собствени семена/посадъчен материал с качество „в преход“.

- Справка за липса на биологично произведен и наличен посевен/ посадъчен материал от Електронната база данни на сортове посевен и/или посадъчен материал и/или семена от картофи, произведени по правилата за биологично производство на Регламент (ЕО) № 834/2007 и Регламент (ЕО) № 889/2008, налични на територията на Република България, на адрес: <http://bioseeds.mzh.government.bg/>
- 5.3.051 ГМО Декларация- попълва се от доставчика на посевен/ посадъчен материал.

✓ В случаите по IV, т. 5 се прилагат следните документи:

1. копие на договор с регистриран ветеринарен лекар;
2. становище на ветеринарен лекар;
3. справка за площта на помещенията, в които ще се отглеждат животните за угодяване, спазвайки минимална площ на закрито съгласно Приложение III от Регламент (ЕО) № 889/2008.

✓ В случаите по IV, т. 6 се прилагат следните документи:

1. доказателство за липса на биологични дрожди или автолизат;
2. декларация от продавача, че не са произведени с употребата на ГМО и/или продукти от тях;
3. декларация от оператора, съответно подизпълнителя, че ще се добавят до 5 % екстракт от небιологични дрожди или автолизат, изчислени като сухо вещество от цялото количество.

Балкан Биосерт ООД регистрира всички издадени разрешения в базата данни по чл. 45 от Наредба № 5/03.09.2018 г. и ги описва в Регистър на разрешенията. Съгласно чл. 35, ал. 2 от Наредба № 5/ 03.09.2018 г., Балкан Биосерт ООД изготвя и изпраща до 31 януари годишен доклад до министъра на земеделието, храните и горите за всички издадени разрешения по чл. 4, ал. 2, т. 4 от Наредба № 5/03.09.2018.

Всички постъпили заявления, заедно с приложените документи, се преглеждат от отговорния инспектор или друг персонал, упълномощен от управителя. Максималният срок, в който трябва да бъдат разгледани документите и изпратено решението е 1 (един) месец за случаите по точки 1,2,3, 5 и 6 на раздел IV и 3 (три) работни дни за точка 4 на раздел IV от получаване на пълния комплект документи. Ако някой от документите липсва, срокът започва да тече от получаване на липсващия документ. Заявленията се одобряват или отхвърлят, като оператора/подизпълнителя се уведомява в писмен вид.

Операторът, съответно подизпълнителят, съхранява писмени доказателства за издадените разрешения.

По време на годишните проверки се проверяват издадените разрешения от Министъра на земеделието, храните и горите и от Балкан Биосерт ООД, както и условията, при които те се изпълняват. При липса на разрешение или получено такова след засяване/ засаждане на културата, или е установено неспазване условията по разрешението, се налага някоя от санкциите предвидени за това в Приложение 3 на Наредба 5/03.09.2018 г. Отговорен персонал за налагане на санкция в тези случаи е Мениджъра по качество, който извършва преглед на издадените дерогации всеки месец и ако се открият нарушения, се уведомява управителя.

© Балкан Биосерт	5.3.009	Версия 4
Последна промяна: НГ 23.12.2019	Одобрил: КК; Дата на издаване: 23.12.2019	страница 7 от 7